

ОДЕРЖАННЯ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК НА ОСНОВІ КАРОТИНОВМІСНОЇ СИРОВИНИ

Малежик І.Ф., Бессараб О.С., Бандуренко Г.М., Левківська Т.М.

*Національний університет харчових технологій,
вул. Володимирська 68, м.Київ, Україна, e-mail: gbandurenko@yandex.ru*

Вступ. Для коригування харчової цінності і властивостей харчової продукції часто застосовують біологічно активні добавки (БАД). Так як в Україні БАД виробляють в обмежених кількостях, розробка нових видів БАД вітчизняного виробництва з рослинної сировини є актуальною і перспективною. Численні автори довели доцільність використання овочів для створення каротиновмісних БАД, інші дослідили можливість збереження каротиноїдів в процесі сушіння рослинної сировини.

Метою роботи було розробити нові технологічні рішення для одержання сухих поліфункціональних харчових добавок з каротиновмісної сировини.

Матеріали і методи. Матеріалами досліджень були морква та гарбуз. Ідея отримання поліфункціональних збагачуючих добавок полягала у попередньому розділенні овочів на тверду й рідку фазу, з подальшим видаленням вологи за рахунок концентрування та сушіння отриманих напівфабрикатів.

Результати. Аналіз відомих технологій переробки каротиновмісних овочів дозволив виявити їх «слабкі» місця, які негативно позначаються на якості готової продукції. Критичними точками у їх переробленні є процеси подрібнення, пресування і сушіння, при яких відбувається окислення БАР. Ключову роль в цьому відіграє комплекс власних ферментів, найактивнішим з яких є пероксидаза. Її інактивація часто є непростим завданням і вимагає спеціальних додаткових впливів на сировину. Враховуючи той факт, що активність ферментів залежить від температури, присутності кисню повітря і рН середовища, було проведено ряд відповідних досліджень, які дозволили встановити режими раціонального проведення відповідних технологічних процесів.

У роботі запропонована комплексна ресурсозберігаюча технологія переробка каротиновмісної сировини з отриманням сухих вітаміновмісних добавок. Відділення частини рідкої фази дозволяє знизити кількість цукрів та збільшити частку β -каротину в добавках. Нами було досліджено вплив різних способів та параметрів сушіння на вміст β -каротину в отриманих продуктах. Збагачувач, одержаний з морквяних вичавок, містить β -каротину 148,0-154,0 мг/100 г, а збагачувач на основі гарбуза – 110,0-115,0 мг/100 г.

Висновки. Таким чином, у результаті досліджень було запропоновано технологію комплексної переробки каротиновмісної сировини, досліджено способи її сушіння з одержанням сухих каротиновмісних харчових добавок.